

בידי עסקן ותק של מפא"י. כמו בשיא הפרשה, שוב שיחק הנשיא את מישחק של מפלגתו.

כבר קודם לכן נקט הנשיא בקו תמורה. הוא לא הטיל על בן-גוריון רשמית לנסות להרכיב ממשלה, אלא הניח לבן-גוריון ל- העמיד פני כלה שאינה נענית להצעות החתן. בן-גוריון שמע את הצעת הנשיא, לא ענה עליה, הודיע לאחר מכן כי אינו מקבל את התפקיד על עצמו.

ענה נמשך המשחק באותו נוסח. לפי הצעת מפא"י, הטיל הנשיא את התפקיד על אשכול, אשר הודיע מראש שאינו מת- כונן לעמוד בראש הממשלה, אלא שהוא ישתדל להקים ממשלה בראשות אותו איש שזה עתה סירב לעשות זאת בעצמו. המשחק כולו לא הוסיף כבוד לא ל- נשיא ולא לדמוקרטיה הישראלית.

זאב עם כבש מת. איש לא ידע איך לקרוא ללוי אשכול. הכינוי המקובל — "ראש הממשלה המיועד" — לא התאים לו, מאחר שהכריז כי כלל אינו רוצה להיות ראש-ממשלה. בליט ברירה המציאו העתונים תואר חדש: "המיועד להרכבת ממשלה". שוב פעלה הקואליציה של ארבע המפ- לגות בכבודות. היה עליה להודיע לאשכול בו ביום שלא תיכנס לשום משאומתן, אלא בתור גוש אחד. ישראל ברזילי ה- מפא"י הציע זאת, אך נחקל בהתנגדותו של יצחק בן-אהרון, שקרא: "יש לנו מוש- גים שונים על מהות שיתוף-הפעולה שלנו". בכל זאת שוכנע אשכול שמוטב לנהל משא- ומתן עם כל הארבע ביחד.

עם כניסתו של אשכול לפעולה, השתנה הסגנון. שוב לא נשמע קולו הגס של אלמוגי, שהכריז: "תקום ממשלה עם רוב של מפא"י, בהנהגת בן-גוריון". שלב זה בלופים והאימים עבר. התחיל שלב של משאומתן מפותח. במקום מישחק הפרס- טיגיה, התחיל הקרב על הדברים הממשיים. בשטח זה אין ללוי אשכול מתחרה במדי- נה כולה. הוא ניגש מיד למצוא פתרונות שיספיקו למראית-העין, את דרישות הארבע, ישאירו את הכבשה שלמה להלכה, מבלי לפגוע למעשה בשלטון-היחיד של הזאב.

ניר ואנטי-ניר. המצב כולו היה מעורר פל מאוד, מאחר שאיש לא ידע בדיוק מה הוא רוצה. בכל המפלגות, וגם במפא"י עצמה התרוצצו דעות והערכות שונות. אחרי הצבעת חרות למען מפא"י בכנסת, נחלש בקרב ארבע המפלגות כוחם של ה- מנהיגים שחתרו לקראת קואליציית-ניר. הטענה העיקרית נגדם: "אי-אפשר לסמוך על חרות. אם נקים קואליציה ממס"ם עד חרות, היא יכולה להתמוטט בכל רגע, בשעה שתעלה על סדר היום הבעיה החשובה הראשונה עליה חלוקות הדעות. אין כל בטחון שאומנם תוכלנה שש המפלגות היריבות להתנהג בהתאפקות ובריסון-עצמי שיספיקו לקיום הקואליציה. ואם הקואליציה תתמוטט, יהיה זה אסון לאומי. מפא"י תביא לבחירות חדשות, בסיסמה שרק רוב יציב למפא"י יציל את המדינה מאנרכיה". למתנגדי קואליציית-ניר במחנה השמאל היה נימוק נוסף: "בינתיים אנחנו רק מכ- שירים את חרות. מחר תנצל מפא"י את המצב ותקים קואליציה עם חרות. אז לא נוכל לטעון שהיא בגודת במעמדה הפועלים. יגידו לנו: מדוע מותר למפ"ם ואסור ל- מפא"י?"

כנגד נימוקים אלה, טענו חסידיו קואלי- ציית-ניר בכל המפלגות: "העיקר שהעם יתרגל למחשבה שאפשר לנהל את המדי- נה בלי מפא"י. הפקידים יתרגלו למחשבה שהשלטון עשוי להתחלף תמיד. זאת תהיה מכה מכרעת לדיקטטורה של מפא"י". בתוך מפא"י עצמה, הושמעו כל אותן הטענות, בצורה הפוכה. כמה עסקנים טענו שכואי להתחזיר את המנדט לנשיא, להניח למפלגות האחרות להקים קואליציית-ניר, מתוך חשבון שזו תתמוטט ותסלול את ה- דרך בפני שלטון יחיד של מפא"י. יש ה- מקחים כי הפקידות המפא"יית תכשיל במהרה כל ממשלה בלתי-מפא"יית ותביא להתמוטטותה המהירה. עסקנים אחרים הצ- יעו על הסכנה הפסיכולוגית העצומה ה- צפויה למפא"י אם תאבד את השלטון, אפילו במשך חודש אחד.

תוצאת החשבונות: איש לא התלהב לה- קפת קואליציית-ניר, אך לקחו בחשבון ש- הדבר יתכן — אבל רק כמצא נואש אחרון. **אגודה עם אגודה.** על רקע זה, הח- לה פעולתו של אשכול.

העם שותפים במיטה אחת

האהבה והפוליטיקה מזמנות שותפים מזוירים למיטה אחת (פתגם אנגלי)

שר-הבטחון התורכי של קפריסין ביקר בישראל, הפגין אישית את הידידות הרבה הקיימת בין ירושלים ואנקרה, על רקע ה- שינאה המשותפת לערבים וההשתלבות ה- משותפת במערך המערבי. אותה שעה עז- מה ביצעו הידידים באיסטנבול מעשה-זוועה שהחריד את העולם התרבותי: הם הוציאו להורג כמה כדניאים של המישטר הישן, ללא סיבה מדינית או מוסרית.

אופן הביצוע הדגים מחדש את אופיו המיוחד-בימינו של העם התורכי, שנועד בהיסטוריה באכזריותו האטומה. עדגן מנ- דרס, ראש-הממשלה, ניסה להתאבד, הוב- רא — ונתלה.

לבה, לבה, למואיז. אותה שעה סערו המאורעות בקאטנגה. דאג האמרשילד, ש- הביא בשעתו לשבירת מישטר לומומבה ולרציחתו, החליט לפתע להפעיל את ה- א"ם כדי לשבור את שלטון הקהיזילינגים הבלגיים בתבל המורש. תוך כדי כך זילזל בכוח שהוריו הבלגים לטוכניהם, נוכח לדעת כי ההתנגדות חזקה מכפי שציפה.

האזרח הישראלי שמע על מאורעות אלה, מפי עיתונאיו ותחנת-השידור שלו, רק נוסח אחד: זה של התעמולה הקולוניאלית. כל שמועה שהופצה עלידי צימבה ואדו- ניו הבלגיים, או עלידי בני-בריתם הקולו- ניאליסטיים ברודוויה, בצרפת, ובבריטניה, זכתה בארץ לפרסום רבתי. לא היה כל ספק: לבה של ממשלת ישראל הוא עם מואיז צימבה.

אהבה פרכסית. שותפות מזורה עוד יותר הופגנה השבוע עלידי ממשלות ישר- ראל, ירדן, לבנון ומצריים. כולן שיתפו פעולה כדי להכשיל את מאמצי ג'וזף ג'וני- סון, שליח ועדת-הפיוס של האו"ם, שביקש פתרון לבעיית הפליטים.

כאילו נדברו מראש, נקטו כל שליטי ה- מרחב בקו הקיצוני ביותר. כי מישטרי עבד אל-נאצר וחוסין, כמו מישטר בן- גוריון ונערי-חצרו, פורחים בתקופה של מתיחות ואיבה, חוששים בפני תקופת שלום.

שותפות אחרת, זו בין ישראל והמתייש- בים הצרפתיים באלג'יריה, הוכחה השבוע מחדש במאורעות-הדמים באוראן (הנידון).

שותף אחר של ישראל וידיד אישי של ראש ממשלתה, ד"ר קונרד אדנאור, הלך בדרכי בן-גוריון, איבד את הרוב היציב שלו בכנסת הגרמנית, ומבקש לרקום קוא- ליציה עם מפלגה המסרבת לשבת בממשלה בראשותו.

כמה שחת כל האהבות הפרבסיות האלה במציאות? שרת-החוץ של ישראל, שיצאה השבוע בראש משלחתה לעצרת או"ם, ב- וואי שאלה את עצמה אותה השאלה. כי בפוליטיקה, כמו באהבה, עלולה השות- פות להיות חד-צדדית.

הקואליציה

ערב סמך

המצביא הלוחם נגד הקואליציה, תפקידו נוח יותר מזה של מצביא הלוחם בשרות של הקואליציה, קבע נפוליאון. השבוע הוכח העקרון הזה שוב, בשעה שמפא"י עמדה מול קואליציה של ארבע מפלגות. הסיבוב הנוסף נפתח כאשר הודיע דויד בן-גוריון שאינו מקבל על עצמו את ה- תפקיד להרכיב ממשלה. שני מכתבים ארו- כים לנשיא ולמזכירות מפא"י (העולם הזה 1253) היו מנוסחים כך שיכלו להתפרש הן כמכתבי-פרידה של עסקן הפורש ל- חיים אורחיים, הן כנסיון-סחיטה בפתיחת סיבוב חדש של המשאומתן.

"אינו הזדמנות הוחמצה!" נאנח לאחר מכן עסקן ליברלי. "היינו צריכים מיד, כל ארבע המפלגות, לפרסם מאמרי פרידה מ- בן-גוריון. היינו צריכים לשבח אותו, ל- העלות על נס את תרומתו במשך שני דו- רות, ולאחל לו רוב נחת בחייו הפרטיים בשדה-בוקר. אז לא יכול היה להיסוג".

אולם קואליצית ארבע המפלגות לא יכלה לפעול במהירות כזאת. ואילו מפא"י הו- דרה, יוסף אלמוגי דאג לכך ששול ישראל המפא"י ישרד את מכתבי בן-גוריון יחד עם ראיון עם אלמוגי עצמו, בו הסביר כי מפא"י "תיצור את התנאים" להקמת ממש- ליה של בן-גוריון.

מישחק הנשיא. אי-אפשר היה לעשות זאת, לולא נמצא תפקיד נשיא המדינה

היא שונה... היא מיוחדת במינה...

המלך פיד

זידון

20 סיגריות פילטר

היא..

"BLENDED"

20 סיג. 75 א.א.

תוצרת דובק - ערבות לטיב

סיגריות פילטר
KING SIZE

פרסום ד"ר יעקבסון

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 26785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דטוס משה שהם בע"מ ת.א. מין 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.